

КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД “DOGME ELT” В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Никитенко О.В.

*старший викладач кафедри ділової іноземної мови
та міжнародної комунікації
Національного університету
харчових технологій*

Навчання дорослих слухачів має свої особливості, зумовлені особливостями їх мотиваційної сфери, яка є складним внутрішнім процесом, обумовленим суб'єктивно-особистісною зацікавленістю людини до певної дії. Їх мотивація характеризується такими формами, як намір, мета, прагнення, а також видом потреби, ступенем актуальності, масштабом, змістом реалізованої діяльності та ін. Все це безумовно вимагає пошуку нових форм, методів і технологій навчання іноземної мови студентів вищих навчальних закладів.

Головною передумовою виникнення методу Dogme ELT стало переосмислення сутності освітнього процесу і ролі його суб'єктів. Так, якщо раніше навчання трактувалося як когнітивний процес, мета якого полягала в трансляції знань, то сьогодні у фокусі уваги знаходяться психологічні аспекти засвоєння інформації. Відповідно, того, хто навчається, сприймають не як пасивного реципієнта, а, навпаки, - активного учасника процесу пізнання, здатного організувати, спрямувати і навіть змінити хід освітньої діяльності.

Вперше про метод Dogme стало відомо 2000 року зі статті методиста Скотта Торнбері "A Dogme for ELT", де він критикував надмірне використання додаткових матеріалів під час навчання іноземної мови, що, на його думку, ускладнює і обтяжує процес навчання. Серед основних положень нового методу Dogme виділяють: - створення сприятливих умов ("the right conditions"), які сприятимуть створенню сприятливої ситуації, привабливою до спілкування; - організація процесу спілкування ("managing conversation"), що означає взаємодію викладача і учнів, їх живе спонтанне спілкування на теми, що хвилюють всіх учасників спілкування, де викладач виступає не тільки в ролі організатора бесіди, але і її безпосереднім активним учасником;

- підбір стимулу для обміну інформацією ("selecting stimulus to share") вимагає проактивності викладача, як важливої складової успішного спілкування, заснованого на використанні поточної ситуації в якості теми бесіди; - фокусування на формі ("focusing on form") або дослідження мови, що відбувається безпосередньо в ході бесіди - повернення до досліджуваного матеріалу ("learning from lesson to lesson") і його закріплення за допомогою різних технік і вправ.

Надмірне використання на заняттях друкованих засобів (навчальні посібники) та інформаційних технологій (готові мультимедійні курси, комп'ютерні тренажери, ресурси мережі Інтернет) призводить до створення штучного навчального середовища, яке не завжди носить інтерактивний характер і не в повній мірі здатне сформувати міцні і гнучкі мовні навички.

Тому, на думку С. Торнберри і Л. Меддінгса, пропонований ними підхід до викладання мови може стати гідною альтернативою традиційному. Правила організації навчальної діяльності відповідно до методу Dogme зводяться до наступних: 1) Прямий шлях до засвоєння інформації на занятті лежить через спілкування аудиторії з викладачем і між собою, в той час як навчання за допомогою готових педагогічних матеріалів веде до тієї ж мети опосередковано. 2) Основне джерело матеріалу, на основі якого організовується заняття, - аудиторія, а не викладач, при цьому матеріал повинен викликати жвавий інтерес і стимулювати навчання. 3) Навчання - процес соціальний і діалогічний, в якому до знання приходять разом. Відповідно, слухач не пасивно отримує інформацію, передану викладачем або навчальним посібником, а активно здобуває його. 4) Навчанню сприяє діалог, керований викладачем. 5) Мову (включаючи граматичну складову) не опановують, вона з'являється природним чином в сприятливих умовах. 6) Первинна функція педагога полягає в тому, щоб привернути увагу учнів до різних правильних варіантів мовних форм для вираження думок. 7) Слухач повинен мати можливість висловити свої уявлення, поділитися знаннями і досвідом, обговорити хвилюючі його проблеми, сформулювати бажання, і

все це також буде контентом заняття. 8) Відмова від готових навчальних матеріалів розширює можливості як слухача, так і викладача. 9) Якщо необхідно, допускається використання текстів, але таких, які є актуальними для аудиторії, та ставитися до текстів потрібно критично [1, с. 7-8].

Загалом, метод Dogme ELT це більше ніж просто метод, це інший рівень викладання, орієнтований на розкриття потенціалу студентів через спілкування, взаємодія, як між студентами, так і викладачем, активне використання особистого досвіду, використання особистої інформації та ситуативної подачі мови. До того ж, викладачі бачать перевагу такого підходу до навчання в скороченні часу на підготовку до занять.

На думку супротивників методу Dogme його основним недоліком є відсутність плану уроку і передача викладачем ініціативи студенту, який не володіє достатнім знанням мови. Вважається, що метод орієнтований на середній і вищий рівень тих, хто вивчає іноземну мову, адже без усвідомлення структури мови неможливо в повній мірі оволодіти комунікативної компетенції. Крім того, більшість студентів не може уявити собі навчання, яке не спирається на навчальний план і навчальні посібники, через що у групи може виникнути відчуття, що викладач просто не підготувався до занять. Відсутність технологій також може викликати негативну оцінку студентами курсу занять.

На наш погляд, ідеального методу навчання іноземної мови не існує. Кожен з відомих методів ґрунтується на певному баченні мови і процесу навчання. Використовуючи метод Dogme, можна розробити і провести весь курс повністю, але можна також і інтегрувати в канву заняття лише окремі види завдань в стилі Dogme.

Література:

1. Thornbury S., Meddings L. Teaching Unplugged: Dogme in English Language Teaching. - DELTA Publishing, 2009. - 104 p.